

Asia: VN/25733/2021-OKM-334

Lausuntopyyntö valtioneuvoston selontekoluonnokseksi - Uutta suuntaa Suomen digitaaliseen kompassiin

Tavoite 1 - Suomi kehittyy demokraattisena ja sivistyneenä yhteiskuntana digitalisoituvassa maailmassa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Yhteiskunnan toimijoiden kyky omaksua ja soveltaa uusia ja kehittyviä teknologioita kestävästi ja tuottavasti on vahva.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Suomi on edelläkävijä digiosaamisessa ja teknologia-alan kehityksessä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Lääketeollisuus ry näkee tavoitteen erittäin kannatettavana. Globaalisti toimiva lääkeala kilpailee samoista kapean alan asiantuntijoista muiden maiden ja toimialojen kanssa. Kompassissa asetettu tavoite tehdä Suomesta veto- ja pitovoimainen toimintaympäristö kansainvälisille osaajille on täysin oikeutettu ja alan kasvun elinehto. Tavoitteessa on myös tärkeää pitää huoli siitä, että kotimainen koulutusjärjestelmä kykenee tuottamaan monialaista huippuosaamista. Lääkekehityksessä korostuvat tulevaisuudessa profiilit, joissa yhdistyvät vahva poikkitieteellinen ymmärrys sekä uusin teknologinen ja dataosaaminen.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Datan saatavuus ja laatu sekä datanhallinnan infrastruktuuri tukevat yritysten arvonluontia ja ratkaisujen skaalautuvuutta.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Terveysdatan saatavuus ja sen saumaton hyödynnettävyys ovat keskeisiä lääkekehityksen ja terveysalan innovaatioiden edistäjiä. Kompassissa on tunnistettu terveyden ja hyvinvoinnin ratkaisut yhdeksi strategiseksi alueeksi, joilla datan vaikuttavuus kasvaa. Eurooppalaisen terveystietoavaruuden (EHDS) kansallinen toimeenpano tulisi kytkeä vahvasti tämän tavoitteen toimeenpanosuunnitelmaan. Terveysdatan (kuten biopankki- ja rekisteridatan) toissijainen käyttö tekoälymallien opettamisessa ja tutkimuksessa on tehtävä yrityksille sujuvaksi. Kuten luonnoksessa todetaan, priorisoitujen tietovarantojen hyödyntäminen tekoälykehityksessä edellyttää yhdenmukaista sääntelykehystä, jotta ne tuottavat parhaan mahdollisen taloudellisen ja yhteiskunnallisen arvon.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Tietoliikenneyhteydet ovat kattavat, turvalliset ja kestävät.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Palvelin- ja laskentainfrastruktuurit ovat energiatehokkaita ja vastaavat julkisten palveluiden, yritysten ja tutkimuksen tarpeita.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Luonnoksessa mainittu kvantti- ja suurteholaskennan hybridilaskentaympäristö on lääketeollisuudelle tärkeä, sillä moni käytännön sovellus molekyylimallinnuksesta virtuaaliseen lääkeseulontaan vaativat merkittävää laskentatehoa. Toivomme, että lausunnossa tuotaisiin vielä selkeämmin esille se, että tämän julkisesti rahoitetun huippuluokan TKI-infrastruktuurin on oltava esteettömästi ja joustavasti myös yksityisten yritysten sekä julkis-yksityisten ekosysteemien hyödynnettävissä kaupalliseen tutkimukseen ja tuotekehitykseen.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitalisaatio ja dataperustainen arvonluonti etenee yrityksissä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Yritysten tuottavuus ja kilpailukyky paranee uusien teknologioiden onnistuneen käyttöönoton myötä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Lääkealan ekosysteemit ja uudet innovaatiot rakentuvat sairaaloiden, yliopistojen, tutkimuslaitosten ja yritysten saumattomalle yhteistyölle. Kompassin tavoite vahvistaa tätä yhteistyötä on erinomainen. Luonnoksessa tunnistetaan, että yritysten riskinottokyvyn lisääminen TKI-toiminnassa on innovaatioiden syntymisen ja uusien teknologioiden käyttöönoton keskeinen edellytys. Digikompassin toimeenpanossa tulisi kiinnittää huomiota konkreettisiin rahoitusmalleihin ja kannustimiin, joilla tuetaan TKI-ekosysteemien syntymistä Suomeen ja nopeutetaan uuden teknologian lääketieteellistä kaupallistamista ja markkinoille pääsyä.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitaaliset julkiset palvelut toimivat yhteentoimivina palvelukokonaisuuksina mahdollistaen sujuvan asioinnin ja korkean tuottavuuden.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Julkinen hallinto hallitsee yhteiskunnan keskeisten toimintojen datan, teknologian ja infrastruktuurit turvallisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti varmistaen yhteiskunnan toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Julkinen hallinto toimii tuottavasti tekoälyä sekä uusia digiteknologioita hyödyntäen.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Poikkihallinnollinen johtaminen ja yhteistyö

Ovatko siinä esitetyt digitalisaation johtamisen ja yhteistyön periaatteet perusteltuja osia osana Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Digikompassin tavoitteiden ja avaintulosten kokonaisuus

Puuttuuko digikompassin tavoitteista ja avaintuloksista yleisesti jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

-

Tuloksellisuuden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Mitä mittareita tunnistatte tavoitteiden ja avaintulosten etenemisen mittaamiseen?

-

Miten digikompassin vaikuttavuutta tulisi Suomen tasolla mitata?

-

Toimintaympäristön kuvaus

Geopoliittinen ja taloudellinen toimintaympäristö

-

Turvallisuus ja resilienssi

-

Kriittiset teknologiat ja innovaatiot

-

Hyvinvointi ja yhteiskunnalliset muutokset

Lääketeollisuus kiittää lämpimästi valmistelijoita hyvinvointialan ja sosiaali- ja terveydenhuollon teemojen nostamisesta esiin toimintaympäristön muutoksissa. Digikompassin luonnoksessa tunnistetaan, että väestön hyvinvointi on keskeinen tavoite, ja että kilpailukyyn rakentaminen edellyttää yritysten ja julkisen sektorin tiivistä yhteistyötä. On erinomaista, että hyvinvointi nähdään kestäväen ja ihmislähtöisen kehityksen perustana.

Haluamme vielä erikseen korostaa, kuinka tärkeää on, että Suomessa ymmärretään entistä selvemmin, että sote-organisaatiot ovat elimellinen osa kansallista innovaatiojärjestelmää. Sote-organisaatiot eivät ole pelkästään uusien innovaatioiden loppukäyttäjiä, vaan ne toimivat alustana, joissa uusia hoitomuotoja pilotoidaan ja yhteiskehitetään.

Pelkkä pilotointi ei kuitenkaan riitä tuottamaan kilpailukykyä tai terveyshyötyjä. Jotta uusia innovaatioita on ylipäättäen syytä ja taloudellisesti mahdollista kehittää Suomessa, sote-organisaatioilla täytyy olla aito valmius, rahoitusmallit ja rakenteelliset kannustimet ottaa nämä uudet vaikuttavat innovaatiot pysyvästi käyttöön ja skaalata niitä osaksi normaalia palvelutuotantoa. Luonnoksessa todetaan, että Suomen on oltava kehityksen kärkijoukoissa ja yritysten

mahdollisuuksia pärjätä kilpailussa on tuettava. Kotimarkkinan kyky toimia edelläkävijänä uusien innovaatioiden käyttöönotossa on elinehto sille, että Suomi säilyy houkuttelevana investointikohteena lääketeollisuudelle tulevaisuudessa.

Digitalisaation ja datatalouden sääntely

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Uudet teemat

Tekoäly

-

Turvallisuus

-

Hyvinvointi

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Digikompassin kokonaisuus

Miten arvioisit digikompassia kokonaisuutena?

-

Muut kommentit

Mikäli kommentti ei sovellu lomakkeen muihin asiakohtiin, voit jättää sen tähän.

Digikompassissa on tunnistettu, että sääntelykehysten laajeneminen ja päällekkäisyydet voivat lisätä hallinnollista kuormaa. Lääketeollisuus on yksi maailman säännellyimmistä toimialoista. Luonnoksessa mainittu tavoite eri toimijoiden ja hallinnonalojen käytäntöjen harmonisoinnista on erittäin tärkeä. Viranomaisilta täytyy edellyttää tiivistä, sektorirajat ylittävää yhteistyötä ja yhdenmukaisia ohjeistuksia. Lainsäädännön kansallisessa soveltamisessa on vältettävä ylitulkintaa, jotta innovaatioille jää riittävästi tilaa kehittyä EU:n sisämarkkinoilla ja globaalissa kilpailussa

Vesinurm Märt
Lääketeollisuus ry